

ע"פ 2888/19 - חמד זנאתי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 2888/19

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ג' קרא

המערער:

חמד זנאתי

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה מיום
05.03.2019 בת"פ 41633-05-18 שניתן על ידי כבוד
השופט א' לוי

תאריך הישיבה:

כ"ד בסיון התשע"ט (27.06.2019)

בשם המערער:

עו"ד משה סרוגוביץ

בשם המשיבה:

עו"ד נגה בן סידי

פסק-דין

השופט נ' הנדל:

ושוב - אלימות קשה תוך שימוש בסכין על רקע עניין שאינו עניין.

1. ערעור זה מופנה נגד חומרת העונש שנגזר על המערער. במהלך הדיון התגלע כשל בהצגת החומר מטעם

עמוד 1

התביעה, שמחייב בדיקה והתייחסות מעבר לד' אמותיו של תיק זה. תחילה נדון בערעור, ולאחר מכן אתייחס לכשל.

המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ידיעות כוזבות, והחזקת סכין שלא כדין. הוא נדון בבית המשפט המחוזי בחיפה (ת"פ 18-05-41633, כב' השופט א' לוי) ל-45 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו, מאסר על תנאי ופיצוי בסך 80,000 ש"ח. בתמצית, כתב האיטום המתוקן מתאר את הסיפור הבא: המערער הוא דוד המתלונן, ובין המשפחות קיים סכסוך מתמשך. במהלך נסיעה הבחין המערער במתלונן מסמן לעברו באצבע משולשת. הוא ביצע פניית פרסה ונסע בעקבות המתלונן לעבר ביתו, עצר את רכבו וקרא למתלונן לגשת אליו. המתלונן סרב בתחילה אך לאחר מכן נעתר לבקשה. בין השניים התפתח ויכוח קולני, שבמהלכו סימן המערער למתלונן באצבע משולשת. המתלונן פתח את דלת רכבו של המערער, ניסה לתפוס את ידו ולבעוט ברכב, בעוד המערער צועק ואומר לו "בוא, בוא, תעלה". בשלב זה יצא המערער מן הרכב בסכין שלופה וצעד לעבר המתלונן. הוא תקף אותו, הצמיד אותו בגבו לקיר סמוך, תקף אותו באמצעות ידיו ורגליו ודקר אותו בסכין מספר פעמים - במותן ולאורך החלק האחורי של צווארו. כן ניסה שוב ושוב לדקור אותו בגופו, כשהמתלונן מנסה להתגונן ולהדוף את המערער. לאחר מכן, ובעוד המתלונן מדמם באופן מאסיבי, נמלט המערער מהמקום מבלי להושיט עזרה. בהמשך טלפן המערער למשטרה ומסר ידיעה כוזבת, לפיה המתלונן הוא שדקר אותו, ולאחר מכן הוסיף ודקר את עצמו. כתוצאה מהדקירות נגרמו למתלונן חבלות חמורות, ובין היתר: פצע דקירה בחלק מן הצוואר באורך של כעשרה ס"מ, קרע בשריר עם דימום, פצע דקירה חודר בבטן לרבות קרע בטחול וחדירת בועות אוויר לחזה. המתלונן נזקק לשני ניתוחים והיה מאושפז במשך שבעה ימים.

הסנגור הדגיש בטיעונו בפנינו ובהליך קמא את חלקו של נפגע העבירה, בכך שהוא זה שהתחיל את האירוע והוציא אצבע משולשת לעבר המערער. הוא אף הגיש סרטון המתעד את האירוע או חלקו וביקש שנצפה בו בעיון. כן ביסס את טענתו על פי תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, המחייב לבחון את מידת האשם והתכנון מראש שבמעשה.

2. תיקון 113 לחוק העונשין דורש לבחון את סיפור המעשה כפי שהוא, ואת מקומו בשורה של מקרים דומים, חמורים פחות או חמורים יותר. אכן, המתלונן "התחיל" בוויכוח. וכי בשל כך אין משמעות לשאלה איך התחיל, איך המשיך ואיך האירוע הסתיים? המתלונן ביצע לעבר המערער סימן של אצבע משולשת בעודו חולף ברכבו. ברם, וכפי שעולה גם מן הסרטון שצורף, הדקירה התרחשה לאחר שהמערער צעק לעבר המתלונן, אתגר אותו להגיע אליו, וכשה נענה - יצא מן הרכב בסכין שלופה. המערער דקר את המתלונן שוב ושוב באזורים רגישים מאוד, לרבות צדי הגוף והצוואר. לצערי, התוצאה מדברת בעד עצמה: פצעים חמורים שהיו עלולים להיות קטלניים ואשפוז לתקופה של שבעה ימים. הנה כי כן, מידת האשם של המערער רבה ביותר. אין שום פרופורציה בין התנהגות המתלונן ותגובתו. הוא היה יכול להמשיך בנסיעה בכל שלב של האירוע מבלי שדבר עוצר בעדו. במקום זאת, הוא בחר להמשיך ולנהל אירוע דינמי, תוך שימוש בנשק קר, שהיה עלול להסתיים בתוצאה קשה אפילו יותר.

החברה משלמת מחיר כבד בגין תופעת הסכינאות. המתלונן חווה עד היום את תוצאות האירוע, בדמות הצלקות שהוא עדיין נושא על גופו. מעבר לניתוחים ולאשפוז שעבר, תסקיר הקרבן מתאר את ההשפעה של הצלקת הבולטת המצויה על צווארו. נכון הוא כי לטובת המערער העידו מספר עדי אופי, תוך תיאורו כאדם נורמטיבי. ברם, חומרת המעשה, הנזק הקשה שנגרם למתלונן, והשימוש החופשי בסכין כאילו מדובר במעין צעצוע, תוך שקלול הנימוקים לקולא - לרבות הודאת המערער - מובילים למסקנה כי העונש הולם. אף יש צורך בהרתעת הרבים מביצוע מעשים כאלה, שהפכו, לצערנו, למצב של לית דין ולית דיין. צו השעה הוא להטיל עונש ראוי ומרתיע, כולל מאסר בפועל במקרה המתאים.

מכאן, דעתי היא כי דין הערעור להידחות.

3. עד כאן הערעור על העונש, ועתה לכשל שהתרחש במהלך הדיון בפנינו. באת כוח המדינה הגישה, כמקובל, "תדפיס מידע פלילי", דהיינו ההרשעות הקודמות של המערער. תוך כדי עיון בתדפיס במהלך הדיון – והדבר אינו מתאפשר תמיד – התברר כי על פי התדפיס שהוגש מטעם משטרת ישראל באמצעות פרקליטות המדינה בבית משפט – המערער הורשע בעבירת רצח ונדון לפני כחמש שנים למאסר עולם. העניין בלט לעין שכן ההרשעה אינה מתיישבת עם היות המערער חופשי בעת ביצוע המעשים בהם הודה בתיק זה. באת כוח המדינה הודיעה כי נפלה טעות והמרשם אינו נכון, אך אין בכך כדי לגרוע מהממד המטריד של העניין.

הטעות ברישום חמורה ועומדת "על הקצה". הרשעה בעבירת רצח לעומת העדר הרשעה. סעיף 187 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע כי "הרשיע בית המשפט את הנאשם, יביא התובע לענין העונש ראיות בדבר הרשעותיו הקודמות של הנאשם". ידוע כי כמעט בכל תיק פלילי נעשה שימוש בסעיף זה, וקיומן או העדרן של הרשעות קודמות מהווה שיקול לכאן או לכאן בגזירת העונש. תדפיס המידע הפלילי הוא מסמך מרשים. הוא נושא את חותמת משטרת ישראל ומשדר רשמיות וחשוב יותר – אמינות ודייקנות. והנה, מקרה זה טופח על פני כוחו הראייתי ומגלה עד כמה בכוחו להטעות. בענייננו מקור הטעות לא הובהר אך בכל מקרה הוא אינו רלוונטי. יתכן שיש טעות בזיהוי הנאשם; יתכן שהנאשם הורשע בערכאה אחת וזוכה בערכאה אחרת; אך כך או כך, אין זה משנה. כמובן, במקרה שלנו הטעות כה בולטת שקל היה לגלותה. ואולם, חשיבות העניין היא אמינות המרשם הפלילי בתיקים אחרים. כמובן, הפרקליטות והמשטרה אף הן מעוניינות שהחומר שיוגש יהיה נכון ומדויק. אנו חיים בדור המידע. המחשב הוא הכלי הראשון ולא פעם גם האחרון. אך כמובן – לגורם האנושי האחריות לנתונים ולתוצאה.

נראה כי אין להשאיר את הדברים בגדר הערת אגב. יש להעביר את העניין לפרקליט המדינה או לפרקליט אחר שימונה על ידו, כדי לבדוק יחד עם המשטרה מהו מקור הטעות ואילו צעדים ננקטו כדי להביא לכך שהמקרה לא יישנה. נכון לערוך בדיקה ודו"ח מסכם, לרבות תיאור הצעדים שננקטו לתיקון התקלה ככל שיידרשו כאלה, וזאת בתוך ארבעים וחמישה ימים, לפחות בשלב ראשוני זה. באת כוח המדינה תודיע לבית המשפט כי הבדיקה נערכה. הואיל ואין זה הנושא בתיק פרטני זה, נסתפק בהוראה לערוך את הבדיקה בתקופה האמורה ועדכון בדבר ביצוע התהליך. לנוכח טיב העניין והמידע, עותק של פסק דין זה יועבר לידי הסנגור הציבורי הראשי.

4. סוף דבר, אציע לחבריי לדחות את הערעור, ולהורות על בדיקת התקלה שהתרחשה כאמור לעיל והעברת פסק הדין לידי הסנגור הציבורי הראשי.

שׁוֹפֵט

השופט ג' קרא:

אני מסכים.

עמוד 3

שופט

השופטת ע' ברון:

אני מסכימה עם חברי השופט נ' הנדל כי דין הערעור על גזר-הדין להידחות, ומצטרפת לדבריו לעניין החשיבות הנודעת לרישום הפלילי ולהיותו אמין ומדויק, ומשכך הצורך בעריכת "בדק בית" אצל רשויות האכיפה לנוכח הכשל ברישום שהתגלה בדיון לפנינו.

שופטת

אשר על כן, הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט נ' הנדל(ראו סעיף 4).

ניתן היום, ל' בסיון התשע"ט (3.7.2019).

שופט

שופטת

שופט
